

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Соціологія та медична соціологія»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	221 Стоматологія
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	1 курс
Форма навчання	Очна
Кафедра	психології та філософії

Мета навчальної дисципліни - полягає в засвоєнні студентами основних проблем навчальної дисципліни, розумінні предмету соціології та медичної соціології її основних законів; вивченні питань про становлення, розвиток, зміни та перетворення, про функціонування соціальних спільностей і форм їхньої самоорганізації: соціальних систем, соціальних структур та інститутів. Студентам важливо знати сутність соціальних змін, зумовлених активністю соціального суб'єкта; соціальних відносин як механізмів взаємозв'язку та взаємодії між різноманітними соціальними спільностями; закономірностей соціальних дій і масової поведінки.

Завдання: навчити активно використовувати категоріальний апарат курсу соціології та медичної соціології; розвинути здатності до засвоєння основних підходів до вивчення фахових знань про категорії, функції та напрямки теоретичної і практичної соціології, про суспільство, як соціальну систему, соціальні зв'язки і відносини, соціальні інститути та групи, способи їх організації, закономірності функціонування і розвитку; ознайомити з пріоритетними напрямками досліджень галузевих «соціології», а також з основними методами проведення конкретних соціологічних досліджень; розвинути здатність до організації та проведення конкретного соціологічного дослідження в медичній галузі, тобто: здатність скласти програму дослідження, анкету для отримання соціологічної інформації, оперувати даними медичної соціології, здатність використовувати набуті навички соціальної діяльності та поведінки о повсякденній професійній та організаційно-управлінській діяльності для інтенсифікації процесу соціалізації в медичній сфері; навчити застосовувати принципи соціології при проведенні клінічних та будь-яких наукових досліджень; закласти передумови здійснення професійної діяльності відповідно до цінностей та принципів соціології та медичної соціології.

Результати навчання: здобуття студентом загальних та спеціальних фундаментальних і професійноорієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- основні категорії соціології, об'єкт та предмет соціології, предмет медичної соціології; структуру та функції соціології; напрямки соціології медицини;

- теоретичні відомості про витoki соціальних знань, історичний шлях розвитку світової та української соціологічної думки. Історію розвитку медицини в світі та в Україні та її взаємозв'язок з соціологією;
- визначення понять особистість, індивід, індивідуальність, соціалізація, агенти соціалізації, суть теорії потреб А. Маслоу, основні типи особистостей, соціальний зв'язок, теорії міжособистісної взаємодії, фактори, що визначають поведінку людини, основні форми соціального контролю;
- соціальні моделі системи охорони здоров'я;
- методiku проведення соціологічних досліджень в медичній галузі. Студенти повинні розуміти:
 - роль медицини як соціального інституту;
 - зв'язок медицини з іншими соціальними інститутами та галузями суспільного життя;
 - процеси соціалізації у становленні особистості лікаря;
 - соціальну значущість лікарської професії як місії;
 - соціальну суть праці, соціальні відносини, які формуються у трудовому (медичному) колективі;
 - соціальну природу конфлікту, конструктивне ставлення до конфлікту, як можливості оптимізації соціального середовища;
 - власну професійну самоактуалізацію у контексті соціальної стратифікації;
 - суспільну значущість і готовність діяти у відповідності до норм моралі та етичних принципів;
 - теоретичні основи механізмів функціонування демократії; сутність етнічних процесів та міжетнічних відносин; вплив релігії на суспільне життя; значення шлюбних відносин та сімейного життя для людини і суспільства.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- аналізувати явища соціального життя;
- орієнтуватися у системі зав'язків медицини та соціального життя;
- визначати роль соціальних впливів на здоров'я людини;
- орієнтуватися в реаліях економічного та політичного життя сучасного суспільства;
- проводити порівняльний аналіз існуючих систем охорони здоров'я;
- підготувати і провести соціологічне дослідження;
- скласти програму дослідження, анкету для отримання соціологічної інформації;
- проводити обробку отриманої соціологічної інформації;
- оперувати даними медичної соціології;
- використовувати набуті навички соціальної діяльності та поведінки у повсякденній професійній та організаційно-управлінській діяльності для інтенсифікації процесу соціалізації в медичній сфері.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Соціологія як наука про суспільство.
2. Конкретно-соціологічні дослідження: сутність та методика.
3. Суспільство та його структура. Соціальна мобільність та маргінальність у суспільстві.
4. Особистість та її соціалізація. Статусно-рольові характеристики особистості. Особистість лікаря та особистість пацієнта, їх статусно-рольові відносини.
5. Культура та суспільство. Специфіка лікарської діяльності: ціннісно-нормативний аспект.

6. Гендер у системі культури.
7. Соціальна поведінка особистості та девіація. Девіація та медицина. Девіантна поведінка та лікарська практика.
8. Конфлікти як соціальне явище. Специфіка конфліктів у медичному середовищі.
9. Сім'я та шлюб у сучасному світі. Роль та статус сімейного лікаря у сучасному суспільстві.
10. Сфери медицини та охорони здоров'я як об'єкт соціологічного аналізу. Соціальні причини захворювань.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
- ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК11. Здатність працювати в команді.
- ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні):

- СК13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
- СК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Службська Анна Ярославівна – кандидат філософських наук, викладач.